

studet eas transferre ingenio magis quam vi-
ribus et in hoc facto est simpliciter procedē-
dum. omne vitium ledit castitatem. est enim
sicut speculum clarum quod pro solum anhelu-
tum obscuratur. **I**mpossibile est enim ho-
mine ad gratiam dei. dum ei placet in carni-
bus delectari. volue igitur et reuolue desuper et
desubter hinc inde. **E**t non est aliud quam pug-
re contra carnem que vult te tradere die ac
nocte. quam qui vincit omnes inimicos suos
vincit et deuenit in omne bonum. Dicebat autem
inquit oies virtutes ego perlegerem sanctam
castitatem. Dixit ei quidam frater. nonne
maior virtus est caritas quam castitas. respon-
dit ei frater egidius. **Q**uid est castitas? casti-
tate frequenter cantando. dicebat. **O** sancta
castitas qualis es. tu es talis et tanta. quale
et quantum te fatui non cognoscunt. Dixit
ei quidam frater. quod vobis tu castitatem tunc
reddidit castitatem vobis omnes sensus custo-
dire gratia dei. **D**e pugna temptacionum

Gratia magna in pace custodiri non
potest quia semper oriuntur multa contra-
ria. quanto enim gratiosior erit tanto plus a
dyabulo impugnetur. non tamen debet homo
propter hoc cessare sequi gratiam suam quia

quanto grauior fuerit pugna si vicerit.
maior erit corona. **N**os ideo non habemus
multa impedimenta quia nos sumus tales
quales esse deberemus verumtamen si quis
bene iret per viam domini nec fatigacionem ha-
beret nec tedium. sed in via seculi fatigacionem
habet homo et tedium usque ad mor-
tem. **R**espondit ei quidam frater. **T**u vide-
ris dicere duo contraria sibi metipsum. respon-
dit ei frater **E**gidius. **N**one demones cur-
runt potius ad hominem habentem bonam
voluntatem quam ad alios? **E**cce impedin-
tum. et si quis venderet denariam suam
plus miles quam valeret. quam fatigacionem
sibi sentiret? **E**cce soluta est contrarietas
Dico ergo quanto quis pleior fuerit virtuti-
bus: tanto magis infestatur a vicijs et ta-
to magis ea debet habere odio. **D**e omni
vicio quod vices virtutem acquires. et de quo-
cumque vicio amplius tribularis. de eo ma-
gis premium recipies si deuicas. quacumque
de causa homo amittit ire per viam domini sui ipsa de
causa amittit premium suum. **D**ixit ei quidam.
temptor temptacione pessima frequenter. et
pluries rogavi dominum ut auferret eam a me et
non auferit eam. **r**ndit frater **e**gidius quanto aliquis

rex munit amplius milites suos armis tan-
to vult ut fortius prelietur. Si quis etiam
vadit ad prelium orationis quasi sine armis
quod sentit se aridum et indevotum. deus videns
fidelitatem eius. ponit in eo signum armorum
suorum. Sic est de temptacionibus aliquando sic acci-
dit de agricola qui videns filiam arborum et
verum in aliquo territorio suo in quo vel-
let facere novale et granum seminare sed
multis laboribus et angustiis et sudoribus fati-
gatur antequam recolligat inde granum et
quoniam eum penitet quod laborem illum assump-
serit propter labores et angustias que sibi in
opere illo emergunt. Primo namque intuetur
filiam super adam fructibus et non videt gra-
num. Secundo cum laboribus multis incidit
arbores et nondum videt granum. Tertio
cum multo labore et gravi euellit radices ar-
borum et nondum videt granum. Quarto pre-
scindit terram et aptat et nondum videt granum.
Quinto arat iterum terram. Sexto seminat
eam. Septimo purgat eam. Octavo me-
tit. Nonno triturat et hec omnia cum labore
multo facit. Decimo reperit cum gaudio quasi
non recordans tanti laboris propter fructum
multum quem habet in fine. Multos etiam

labores alios plures istis quos oēs bene
dixit p̄t̄ gaudiū q̄ fructū bonū p̄cipit
Quē dixit ei quidā. q̄d possem facere. si
enī facio aliq̄d bonum. habeo inde vanā
gloiam ⁊ si facio malū. incido ī tristitiā ⁊
quasi in desperacōem. Respondit ei frater
Egidi⁹. **V**n̄ facis si doles de peccis tuis. tñ
cōsulo tibi ut doleas moderate. semp enī de
bes credere q̄ maior sit potētia dei ī peccāto
q̄ tua in peccāto. si deus facit misericordiā
alicui magno peccōri. credis tu q̄ minus
peccōz relinq̄tur. **C**eterū p̄t̄ temptacōem
manis gloie nō desistas facere bonū. **S**i
enī agricultor volens iacere semen ī ter
ra. diceret intra se. **N**olo seminare q̄ si se
minauero forte venient volucres celi com
medent ex semine illo et p̄pter hoc non se
minaret. non haberet fructus terre ad cō
medēdum. **S**i aut̄ seminat licet aliquid
de semine illo pereat. tñ maior pars rema
nebit ei. **S**ic est ille q̄ temptatur a vana
gloia ⁊ puḡt cōtra eam. **Q**uidam frater
dixit fratri **Egidio** legitur de b̄t̄o bernādo
q̄ sel̄ dixit septem psalmos p̄niales nec
quid q̄d aliud cogitavit nisi sup̄ hīs q̄ di
cebat. r̄ndit frater **Egidi⁹**. mai⁹ reputo

si castrū aliquod fortiter impugnetur et cus-
tos castrī defendit se viriliter et valēter

¶ Sequitur de virtute

Dicebat semel quidā iudex secularis
fratri Egidio. Quō possemus nos
ascendere ad statū gratie et virtutis? Res-
pondit frater Egidius. Primo debet hō dolo-
re de peccatis suis postea pure cōfiteri deū
facere penitentiā sibi impositam postmodū
custodire se a peccatis oībus et occasioibz
peccatorū tādem debet se exercere in bonis
opibus. Benedictū sit illud malū quod
conūtitur hōi in bonum Et maledictū sit
illud bonū qd conūtitur hōi in malum. libe-
ter debet hō sustinere mala in hoc mūdo qz
de hoc dedit nobis exemplū in se ipso dñs
noster ihesus xp̄us. Beatus qui habet do-
lore de peccatis suis et plorabit die ac no-
cte nec cōsolabitur in hoc mūdo donec pue-
riat illuc ubi oīa desideria cordis sui cōple-
buntur

¶ De gratia oracōnis

Oratio est iniciū et cōplēmentum oīs
boni. oratio illustrat animā et peccam
cōgnoscitur bonū et malū. hanc oracōem
debet facere quilibet peccator ad deum ut det
illi cōgnoscere suam miseriā et sua peccā